

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 3 травня 2000 р. N 748
Київ

Про затвердження Положення про інвентаризацію
військового майна у Збройних Силах

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 1700 ([1700-2006-п](#)) від 08.12.2006
N 868 ([868-2012-п](#)) від 19.09.2012 }

Відповідно до статей 5 і 8 Закону України "Про правовий режим
майна у Збройних Силах України" ([1075-14](#)) Кабінет Міністрів
України п о с т а н о в л я є:

1. Затвердити Положення про інвентаризацію військового майна
у Збройних Силах, що додається.

2. Поширити дію затвердженого згідно з пунктом 1 цієї
постанови Положення на інші утворені відповідно до законів України
військові формування та Державну службу спеціального зв'язку та
захисту інформації.{ Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1700
([1700-2006-п](#)) від 08.12.2006 }

Прем'єр-міністр України

В.ЮЩЕНКО

Інд. 29

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 3 травня 2000 р. N 748

ПОЛОЖЕННЯ
про інвентаризацію військового майна
у Збройних Силах

Загальні питання

1. Це Положення визначає порядок проведення інвентаризації
військового майна, закріпленого за військовими частинами Збройних
Сил, та оформлення її результатів.

2. У цьому Положенні поняття "військове майно" і "військова
частина" вживаються у значеннях, наведених у Законі України "Про
правовий режим майна у Збройних Силах України" ([1075-14](#)).

Для цілей цього Положення використовуються також терміни у
такому значенні:

інвентаризаційна комісія - робоча група, до якої входять
військовослужбовці або працівники військової частини з відповідним
досвідом роботи у сфері організації ведення військового
(корабельного) господарства і обліку військового майна, не
пов'язані службовими відносинами з підрозділами або службами
військової частини, військове майно яких підлягає інвентаризації;

інвентаризація військового майна - перевірка
інвентаризаційною комісією фактичної наявності, кількості,
якісного стану (категорійності) і комплектності військового майна

у підрозділах, на складах, в їдальнях, в парках, майстернях та на інших об'єктах військового (корабельного) господарства, а також звіряння отриманих результатів з даними книг або карток обліку матеріальних цінностей, звітів, службових листів тощо (далі - облікові документи);

надлишкове військове майно - військове майно, що зберігається на складах, базах та в арсеналах і в якому немає потреби для комплектування військових частин згідно із затвердженими нормами як у мирний час, так і в особливий період, військове майно, що перебуває на обліку у військових частинах понад установлені норми забезпечення, а також застаріле військове майно (з відпрацьованим ресурсом або з перевищеним терміном зберігання), що підлягає списанню;

надлишок військового майна - виявлене за результатами інвентаризації наявне військове майно, що не обліковано за даними облікових документів;

нестача військового майна - перевищення кількісних показників обсягу військового майна за даними облікових документів над даними про його фактичну наявність, установленими під час інвентаризації;

убуток військового майна - зменшення обсягів військового майна у межах установлених норм внаслідок природних фізичних і хімічних процесів.

3. Метою проведення інвентаризації є встановлення фактичної наявності військового майна, його якісного стану (категорійності) і комплектності, виявлення обсягів нестачі, надлишку та надлишкового військового майна, а також відображення результатів інвентаризації в інвентаризаційних описах або відомостях наявності та якісного стану майна (далі - інвентаризаційний опис).

4. Інвентаризація військового майна у військовій частині проводиться як планова, так і позапланова - у разі перевірки результатів господарської діяльності і документальної ревізії та в інших випадках, коли необхідно встановити наявність військового майна.

Інвентаризація проводиться за наказами (розпорядженнями) командира (начальника) військової частини, вищестоящих командирів (начальників), а також за рішенням органу досудового розслідування, прокурора або суду. { Абзац другий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 868 ([868-2012-п](#)) від 19.09.2012 }

5. Відповідальність за організацію інвентаризації військового майна несе командир (начальник) військової частини, який повинен створити належні умови для її проведення у стислі терміни, визначити об'єкти (крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим) і терміни проведення інвентаризації.

6. Інвентаризації підлягає все військове майно, закріплене за військовими частинами, незалежно від його технічного стану, у тому числі те, що перебуває у ремонті, на реконструкції, модернізації, в запасі, а також передане в оренду.

Порядок проведення інвентаризації

7. Планова інвентаризація проводиться у такі терміни за видами військового майна:

пального, інших пально-мастильних матеріалів і спеціальних рідин - не менше одного разу на місяць;

тварин, птиці та сімей бджіл - не менше одного разу на квартал;

аеродромних, комунальних та інших об'єктів нерухомого майна -

один раз на два роки;

інших видів військового майна – один раз на рік (станом на 1 січня).

Позапланова інвентаризація військового майна проводиться обов'язково у разі:

приймання (здачі) посади матеріально відповідальними особами;

передачі, перепідпорядкування, переходу військової частини на матеріально-технічне забезпечення в іншій військовій частині, розформування військової частини;

відчуження військового майна, його передачі в оренду (щодо майна, яке відчужується або передається);

установлення фактів зловживань службовим становищем, інших службових порушень, крадіжок або зіпсуття майна, а також за рішенням органу досудового розслідування, прокурора або суду; { Абзац десятий пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 868 ([868-2012-п](#)) від 19.09.2012 }

виникнення катастрофи, аварії, пожежі або стихійного лиха.

8. Інвентаризаційна комісія утворюється терміном на один рік і може розподілятися на робочі групи для проведення інвентаризації військового майна окремих служб або видів військового майна.

Головою інвентаризаційної комісії призначається офіцер, який займає посаду не нижче посади командира роти.

В окремій роті або рівнозначних їй підрозділах утворюється одна інвентаризаційна комісія для перевірки усіх видів військового майна.

Склад інвентаризаційної комісії затверджується наказом командира (начальника) військової частини за місяць до початку календарного року.

9. Голова і члени інвентаризаційної комісії несуть відповідальність за свідоме внесення до інвентаризаційних описів перекручених даних про наявність і якісний стан (категорійність) військового майна, що підлягає інвентаризації, його кількість, комплектність тощо, а також за несвоєчасність проведення інвентаризації, неправильність оформлення її результатів.

10. До початку інвентаризації військового майна інвентаризаційна комісія зобов'язана:

опечатати приміщення та інші місця зберігання військового майна, що мають окремі входи та виходи;

перевірити справність усіх ваговимірних приладів;

одержати останні на момент інвентаризації документи про приймання, видачу (здачу), передачу та списання з обліку військового майна.

Від матеріально відповідальних осіб береться розписка про те, що все військове майно, яке надійшло під їх звітність, оприбутковано (видано, списано) в установленому порядку.

11. Наявність військового майна встановлюється під час інвентаризації шляхом проведення обов'язкового його підрахунку, зважування, обміру.

Визначення ваги (об'єму) навалочних матеріалів може проводитися шляхом обміру і технічних розрахунків. Акти обміру і розрахунки додаються до інвентаризаційних описів.

Загальна кількість військового майна, що зберігається в непошкодженій упаковці постачальника, може визначатися шляхом проведення його підрахунку (зважування, обміру) на підставі прибуткових документів з обов'язковою вибірковою перевіркою кількості майна, зазначеного в упаковці.

12. Інвентаризаційна комісія має право:

вимагати від посадових осіб військової частини подання необхідних довідок і пояснень;

у разі виявлення фактів зловживань службовим становищем, інших службових порушень, крадіжок та зіпсуття майна вилучати оригінали облікових документів і додавати їх до акта інвентаризації військового майна;

знімати копії з облікових документів, а у разі потреби опечатувати сейфи або шафи, у яких зберігаються справи з документами, а також приміщення та інші місця зберігання військового майна.

13. Підготовка військового майна до інвентаризації може провадитися завчасно або у присутності членів інвентаризаційної комісії.

Підготовлене до інвентаризації військове майно повинне бути згруповано за видами, сортами та розмірами, а також розкладено у порядку, зручному для підрахунку.

14. Інвентаризація військового майна проводиться у присутності і за обов'язковою участю матеріально відповідальних осіб. Заборонено проводити інвентаризацію неповним складом комісії та заносити до інвентаризаційного опису дані із слів матеріально відповідальних осіб або за даними облікових документів без перевірки фактичної наявності військового майна.

15. У разі коли військове майно зберігається в різних ізолюваних приміщеннях, інвентаризація проводиться послідовно в кожному приміщенні. Після закінчення інвентаризації військового майна в одному приміщенні вхід до нього опечатується і комісія переходить до наступного приміщення.

Під час перерви в роботі комісії інвентаризаційні описи і облікові документи обов'язково зберігаються у закритих сейфах або шафах, які, як і вхід до приміщення, де проводиться інвентаризація, опечатуються.

16. На військове майно, що відвантажено покупцям і своєчасно ними не оплачено, а також на те, що знаходиться в інших військових частинах або орендоване, складаються окремі інвентаризаційні описи.

В інвентаризаційних описах орендованого військового майна крім установлених згідно з пунктом 20 цього Положення відомостей зазначається термін оренди.

17. На малоцінне і швидкозношуване військове майно, що видано матеріально відповідальною особою в індивідуальне користування військовослужбовців (працівників), можуть складатися групові інвентаризаційні описи, в яких крім установлених згідно з пунктом 20 цього Положення відомостей зазначаються відповідальні за таке майно посадові особи. Ці особи повинні бути ознайомлені з груповими інвентаризаційними описами, що засвідчується їх підписом.

18. Військове майно, що надходить у період проведення інвентаризації, приймається матеріально відповідальною особою в присутності членів інвентаризаційної комісії та вноситься до окремого інвентаризаційного опису із зазначенням дати надходження

майна, його постачальника, найменування та кількості.

У разі тривалого проведення інвентаризації у виняткових випадках матеріально відповідальні особи можуть в присутності членів інвентаризаційної комісії відпускати військове майно в користування із складанням окремого інвентаризаційного опису.

19. Під час проведення інвентаризації об'єктів незавершеного капітального будівництва в інвентаризаційному описі зазначається їх найменування, обсяг виконаних і оплачених робіт за видами і конструктивними елементами, ступінь готовності. Сировина, матеріали і покупні напівфабрикати, що знаходяться на робочих місцях, але ще не оброблялися, фіксуються в окремих інвентаризаційних описах.

Інвентаризаційна комісія повинна перевірити, чи не значиться у складі незавершеного капітального будівництва устаткування, що передано для монтажу, але монтажні роботи фактично ще не розпочато, а також стан об'єктів, будівництво яких тимчасово припинено.

20. Результати інвентаризації за кожним видом військового майна відображаються у інвентаризаційному описі окремо за місцезнаходженням цього майна і за матеріально відповідальними особами.

В інвентаризаційному описі зазначається:

найменування військового майна;

одиниця виміру;

кількість, якість (категорійність) військового майна за даними облікових документів;

фактична наявність військового майна, його якість (категорійність);

обсяг нестачі та надлишку військового майна;

обсяг надлишкового військового майна.

В інвентаризаційному описі озброєння, військової та спеціальної техніки обов'язково зазначаються заводські номери цього майна.

21. Інвентаризаційний опис складається в двох примірниках (у разі заміни матеріально відповідальної особи - в трьох), які підписуються головою і усіма членами інвентаризаційної комісії, а також матеріально відповідальною особою та командиром (начальником) підрозділу, де проводилася інвентаризація.

22. На кожному інвентаризаційному описі матеріально відповідальною особою виконується напис такого змісту: "Усе військове майно, поійменоване в цьому інвентаризаційному описі, перевірено інвентаризаційною комісією у моїй присутності та внесено до опису. Претензій до комісії не маю. Майно, зазначене в описі, знаходиться на моєму відповідальному зберіганні". Напис засвідчується підписом цієї особи.

У разі наявності претензій у напису зазначається їх зміст.

23. Бланки інвентаризаційних описів можуть заповнюватися від руки або з допомогою оргтехніки. Записи в бланках, що заповнюються від руки, виконуються кульковою ручкою чітко і зрозуміло.

В інвентаризаційних описах ніякі підчистки не допускаються. Виправляти помилки потрібно в усіх примірниках опису шляхом закреслення неправильних і написання зверху правильних даних.

Виправлення обов'язково обумовлюються і підписуються всіма членами інвентаризаційної комісії та матеріально відповідальною особою.

В інвентаризаційних описах не допускається залишати незаповнені рядки. На останніх сторінках інвентаризаційних описів робляться прочерки.

24. На кожній сторінці інвентаризаційного опису зазначаються облікові номери військового майна і загальний підсумок його кількості у натуральних показниках незалежно від того, в яких одиницях виміру (штуках, кілограмах, метрах тощо) це майно відображено.

25. У разі коли матеріально відповідальна особа виявить після закінчення інвентаризації помилки в інвентаризаційних описах, вона повинна негайно (до відкриття складу, комори, секції тощо) заявити про це інвентаризаційній комісії, яка проводить перевірку таких фактів. У разі їх підтвердження інвентаризаційна комісія виправляє виявлені помилки. Виправлення обов'язково обумовлюється і підписується всіма членами інвентаризаційної комісії та матеріально відповідальною особою.

Узагальнення результатів інвентаризації

26. Виявлений надлишок військового майна підлягає обліку з подальшим з'ясуванням причин його виникнення і встановлення винних осіб.

27. Застосування норм на убуток військового майна провадиться тільки у разі виявлення його нестачі. Убуток військового майна в межах установлених норм визначається після покриття нестачі такого майна за рахунок надлишків за пересортицею і списується за рішенням командира (начальника) військової частини.

У разі відсутності установлених норм убуток розглядається як нестача військового майна.

28. У документі, що засвідчує списання нестачі військового майна, повинні міститися заходи, які необхідно здійснити з метою запобігання її виникненню в подальшому.

29. Результати інвентаризації оформляються актом, до якого додаються інвентаризаційні описи і який підписується головою і членами інвентаризаційної комісії, а також у порядку ознайомлення командирами (начальниками) відповідних служб.

Акт разом з інвентаризаційними описами, оригіналами облікових документів та письмовими поясненнями, одержаними від матеріально відповідальних осіб, щодо виявлених надлишків і нестач військового майна, висновками та пропозиціями інвентаризаційної комісії подається на затвердження командиру (начальнику) військової частини.

30. У разі виявлення за результатами інвентаризації надлишку або нестачі військового майна командир (начальник) військової частини призначає розслідування з метою встановлення причин їх виникнення, розміру заподіяної шкоди та винних осіб.

Розслідування не проводиться, якщо причини, розмір шкоди та винних осіб встановлено в ході інвентаризації.

31. Відповідальність за нестачу військового майна несуть матеріально відповідальні особи.

32. Рішення про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної внаслідок нестачі військового майна, і про ступінь відповідальності винних осіб приймається на підставі матеріалів інвентаризації, під час проведення якої встановлено причини, розмір шкоди та винних осіб, або результатів розслідування.

Заподіяна шкода відшкодовується винними особами у порядку, передбаченому законодавством.

У разі коли винних осіб не встановлено або за рішенням суду відмовлено у стягненні з них відшкодування, військове майно списується в установленому порядку.

33. Якщо під час розслідування встановлено, що нестача військового майна виникла внаслідок зловживання службовим становищем (розтрата, крадіжка, безпідставне витрачання тощо), за наявності ознак кримінального правопорушення командир військової частини передає відповідні матеріали прокурору або органу досудового розслідування. { Пункт 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N ([868-2012-п](#)) від 19.09.2012 }

34. Командир (начальник) військової частини видає за результатами інвентаризації наказ і доповідає про них вищестоящому командирі (начальнику).

35. Міноборони подає до Кабінету Міністрів України узагальнені дані про результати інвентаризації військового майна щороку не пізніше I кварталу року, що настає за звітним періодом.